

**Социокултурни изражения на съвременната трудова миграция
от България в Италия**
Владимир Домозетски

Литература

Ангелов, Георги, Звезда Ванкова 2010: Дефиниция на явлението и актуални тенденции в глобален план. – В: *Тенденции в трансграничната миграция на работна сила и свободното движение на хора – ефекти за България*. Доклад. Съст. Лесенски, Марин, Иванка Иванова, Георги Ангелов. София: Институт Отворено общество [Angelov, Georgi, Zvezda Vankova 2010: *Definitsiya na yavlenieto i aktualni tendentsii v globalen plan*. – In: *Tendentsii v transgranichnata migratsiya na rabotnata sila i svobodното dvizhenie na hora – efekti za Bulgaria*. Doklad. Sast. Lesenski, Marin, Ivanka Ivanova, Georgi Angelov. Sofia: Institut Otvoreno obshtestvo].

Александрова, Соня 2013: *Моята Италия*. София: Рива [Aleksandrova, Sonya 2013: *Moyata Italia*. Sofia: Riva].

БНУ „Асен и Илия Пейкови“ [BNU „Asen i Piya Peykovi“]. – <https://scuolabulgara.jimdo.com> (01.03.2020).

Върбанова, Милена 2016: *Връх България*. Враца: БГ Принт [Varbanova, Milena 2016: *Vrah Bulgaria*. Vratsa: BG Print].

Ганева-Райчева, Валентина 2004: *Българи в Унгария – проблеми на културната идентичност*. София: АИ „Марин Дринов“ [Ganeva-Raycheva, Valentina 2004: *Bulgari v Ungaria – problemi na kulturnata identichnost*. Sofia: AI “Marin Drinov”].

Гергова, Лина 2012: *Етнически стереотипи във всекидневната култура*. София: Парадигма [Gergova, Lina 2012: *Etnicheski stereotipi vav vsekidnevната kultura*. Sofia: Paradigma].

Данева, Анжела 2016: *Българи в италианските академии за изящни изкуства (1878–1944)*. София: Нов български университет [Daneva, Anzhela 2016: *Bulgari v italianskite akademii za izyashтни izkustva (1878–1944)*. Sofia: Nov bulgarski universitet]. – <http://eprints.nbu.bg/2064/> (15.01.2019).

Дичев, Ивайло 2009: *Граждани извън местата? Нови мобилности, нови граници, нови форми на обитаване*. София. Просвета [Dichev, Ivaylo 2009: *Grazhdani otvad mestata? Novi mobilnosti, novi granitzi, novi formi na obitavane*. Sofia: Prosveta].

Домозетски, Владимир 2021: *Живот в чужбина: житейски избори и проблеми на адаптацията*. – В: *Словесност – традиции – фолклор*. Съст. Николай Вуков. София (под печат) [Domozetski, Vladimir 2021: *Zhivot v chuzhbina: zhiteyski izbori i problemi na adaptatsiyata*. – In: *Slovesnost – traditsii – folklor*. Sast. Nikolay Vukov. Sofia (pod pechat)].

Еко, Умберто 1993. *Трактат по обща семиотика*. София: Наука и изкуство [Eco, Umberto 1993. *Traktat po obshta semiotika*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Кох, Марк, Бистра Узунова 2013: За българите и румънците – без предразсъдъци [Koh, Mark, Bistra Uzunova 2013: *Za bulgarite i rumantsite – bez predrazsadatsi*]. – <https://p.dw.com/p/19oB2> (18.03.2020).

Марчевски, Асен 1998: *Италиански потайности. Записки на преводача*. София: Хемус [Marchevski, Asen 1998: *Italiani potaynosti. Zapiski na prevodacha*. Sofia: Hemus].

Маринов, Велко 2007: Международната трудова миграция: икономически аспекти [Mezhdunarodnata trudova migraciya: ikonomicheski aspekti]. – <http://www.nauka.x-pdf.ru/17politologiya/502603-1-uvod-poslednite-3-4-desetiletiya-harakterizirat-uskorena-globalizaciya-ikonomicheskiya-politicheskiya-socialniya-zhivot-glo.php> (02.04.2020).

НСИ 2018: Население по статистически райони и възраст [NSI 2018: *Naselenie po statisticheski rayoni i vazrast*]. – <https://www.nsi.bg/bg/content/население-по-статистически-райони-възраст-местоживеене-и-пол> (20.02.2020).

Пенчев, Владимир 2017: *Български общности в Средна Европа. Формиране, битуване, идентичности*. София: Парадигма [Penchev, Vladimir 2016. *Bulgarski obshtnosti v Sredna Evropa. Formirane, bituvane, identichnosti*. Sofia: Paradigma].

Янакиев, Калин 2019: *Политико-исторически полемики: Европа, Русия, България, съвременността*. София: Хермес [Yanakiyev, Kalin 2019: *Politiko-istoricheski polemiki: Evropa, Rusia, Bulgaria, savremennostta*. Sofia: Hermes].

Ambrossini, Maurizio 2016: *Immigrazione, occupazione e crisi economica in Italia*. – <https://journals.openedition.org/qds/1578> (01.03.2019).

Arendt, Hannah 1966: *The Origins of Totalitarianism*. New York: Harcourt, Brace & World.

Balduzzi, Gianni 2018: *Tanto lavoro, stipendi da fame: ecco perché gli stranieri in Italia sono sempre più poveri*. – <https://www.linkiesta.it/2018/09/tanto-lavoro-stipendi-da-fame-ecco-perche-gli-stranieri-in-italia-sono/> (20.02.2019).

Biella, Daniele 2019. *Lavoro di migranti e rifugiati: luci e ombre in Italia e in Europa*. – <http://www.vita.it/it/article/2019/09/25/lavoro-di-migranti-e-rifugiati-luci-e-ombre-in-italia-e-in-europa/152750/> (14.03.2020).

Biondi, Adriano 2015: *Gli stranieri li paghiamo di meno (e li trattiamo peggio): è l'integrazione made in Italy*. – <https://www.fanpage.it/politica/gli-stranieri-li-paghiamo-di-meno-e-li-trattiamo-peggio-e-l-integrazione-made-in-italy/> (22.01.2019).

Blangiardo, Gian Carlo 2019: *Indagine conoscitiva in materia di politiche dell'immigrazione, diritto d'asilo e gestione dei flussi migratori*. – https://www.istat.it/it/files/2019/09/Istat_Audizione_I_Commissione_18sett19.pdf (23.02.2020).

Catania, Dalailo, Alessandro Serini 2011: *Il circuito del separatismo. Buone pratiche e linee guida per la questione Rom nelle regioni Obiettivo Convergenza*. Roma: Armando editore.

Chirico, Maria Rosaria 2015: *Una na migrazione silenziosa. Rom bulgari in Italia*. Todi: Tau.

Comune Roma 2015: *Il lavoro degli stranieri nella citta' metropolitana di Roma – Anni 2008–2015*. – https://www.comune.roma.it/web-resources/cms/documents/3_Stranieri2015.pdf (09.03.2020).

Custodero, Alberto 2015: *Latina, quei profughi dell'Est dimenticati. E spunta la scheda di Tarkovskij*. – https://www.repubblica.it/cultura/2015/12/10/news/latina_profughi_est_rivoluzione_ungherese_commemorazione_documentario_emanuela_gasbarroni_andrej_tarkovskij-129035264/ (01.04.2020).

D'Addio, Andrea 2014: *Ue, via libera alla circolazione di bulgari e rumeni. E in Germania si teme invasione*. – <https://www.ilfattoquotidiano.it/2014/01/03/ue-via-libera-alla-circolazione-di-bulgari-e-rumeni-e-in-germania-si-teme-invasione/8309> (17.03.2020).

Damiani, Enrico 1982. *Relazioni storiche e culturali fra L'Italia e Bulgaria. Studi presentati al Convegno Italo-Bulgaro in memoria di Enrico Damiani (Napoli-Positano, 29 maggio – 3 giugno 1979)*. Napoli: Istituto universitario orientale.

Dolente, Federica 2010: *Il lavoro gravemente sfruttato degli immigrati. Una ricerca condotta a Roma e nell'Agro Pontino. Les mouvements migratoires entre réalité et représentation*. Lettieri, Carmela, Pugliese, Enrico, Rauty, Raffaele. 14/2010.

Düvell, Franck 2006: *Europäische und internationale Migration: Einführung in historische*. Hamburg: LIT.

European Commission 2020: *Mobility within EU Increased in 2019, Labour Mobility Report shows*. – <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=9877> (09.01.2021).

International Labour Organization (ILO) 2018: *ILO Global Estimates on International Migrant Workers – Results and Methodology*. – ILO Global Estimates on International Migrant Workers – Results and Methodology (02.03.2020).

Istat 2019: *Indagine conoscitiva in materia di politiche dell'immigrazione, diritto d'asilo e gestione dei flussi migratori*. – <https://www.istat.it/it/archivio/233492> (08.03.2020).

Istat 2020: *Stranieri residenti al 1 gennaio – Cittadinanza*. – http://dati.istat.it/Index.aspx?DataSetCode=DCIS_POPSTRCIT1.

Marsicano, Diego 2008: *Stranieri, più incidenti dei loro colleghi italiani*. – <https://mysuperabile.inail.it/cs/superabile/lavoro/stranieri-piu-incidenti-dei-loro-colleghi-italiani.html> (15.10.2019).

Miccio, Carlo 1990: *Latina e il suo campo profughi. Un'analisi storico-antropologica*. Roma: Magma.

Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali 2019: *Rapporto Annuale "Il Mercato del Lavoro 2019"*. – <https://www.lavoro.gov.it/notizie/Pagine/E-online-il-Rapporto-Annuale-Mercato-del-Lavoro-2019.aspx> (24.02.2020).

Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa 2010. *Est europei d'Italia*. – <https://www.balcanicaucaso.org/Tutte-le-notizie/Est-europei-d-Italia-78843> (20.01.2018).

Parlare civile: *Immigrazione Extracomunitario Definizione*. – <http://www.parlarecivile.it/argomenti/immigrazione/extracomunitario.aspx> (07.06.2019).

Rahola, Federio 2005: *Rappresentare "gli spazi del fuori". Note per un'etnografia dei campi profughi*. – <https://www.ledijournals.com/ojs/index.php/antropologia/article/view/123/114> (03.03.2019).

Sayad, Abdelmalek 2020. *La Doppia assenza*. Milano: Raffaello Cortina.

Владимир Домозетски
Българска академия на науките
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6
1113 София, БЪЛГАРИЯ
domozetski@gmail.com